

Ustalone:

Uchwałą Rady Nadzorczej NFOŚiGW nr 176/13, z dnia 17.12.2013 r.

Zmienione:

Uchwałą Rady Nadzorczej NFOŚiGW nr 133/14, z dnia 19.08.2014 r.

Uchwałą Rady Nadzorczej NFOŚiGW nr 74/15, z dnia 28.07.2015 r.

Uchwałą Rady Nadzorczej NFOŚiGW nr 31/16, z dnia 22.04.2016 r. – *tekst jednolity*

Uchwałą Rady Nadzorczej NFOŚiGW nr 59/16, z dnia 22.07.2016 r.

Uchwałą Rady Nadzorczej NFOŚiGW nr 13/17, z dnia 24.02.2017 r. – *tekst jednolity*

Uchwałą Rady Nadzorczej NFOŚiGW nr 3/18, z dnia 22.01.2018 r. – *tekst jednolity*

Uchwałą Rady Nadzorczej NFOŚiGW nr 84/18, z dnia 27.07.2018 r. - *tekst jednolity*

ZASADY UDZIELANIA DOFINANSOWANIA

ZE ŚRODKÓW

NARODOWEGO FUNDUSZU OCHRONY ŚRODOWISKA

I GOSPODARKI WODNEJ

Narodowy Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

Warszawa, lipiec 2018 r.

Spis treści

Spis treści	2
Rozdział 1 Postanowienia ogólne.....	3
Stosowanie Zasad.....	3
Podstawa udzielania dofinansowania	3
Udzielenie dofinansowania	4
Wypłata i rozliczanie dofinansowania.....	5
Rozdział 2 Formy i warunki dofinansowania	5
Formy dofinansowania.....	5
Pożyczka	6
Dotacja	8
Rozdział 3 Przepisy końcowe.....	8
Postanowienia końcowe	8

Rozdział 1

Postanowienia ogólne

§ 1

Stosowanie „Zasad udzielania dofinansowania ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej”, zwanych „Zasadami”

1. Niniejsze Zasady stosuje się do dofinansowania ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, zwanego dalej „Narodowym Funduszem”, przeznaczonego na działalność określoną w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j.: Dz. U. z 2018 r., poz. 799, z późn. zm., zwanej dalej „Ustawą”).
2. Postanowienia Zasad stosuje się odpowiednio do udzielania dofinansowania przedsięwzięć finansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, a także przedsięwzięć realizowanych z udziałem innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi, o ile umowy międzynarodowe, przepisy szczególne lub właściwe procedury nie stanowią inaczej.

§ 2

Podstawa udzielania dofinansowania

1. Program priorytetowy, opracowany na podstawie Zasad, Listy priorytetowych programów Narodowego Funduszu oraz Kryteriów wyboru przedsięwzięć finansowanych ze środków Narodowego Funduszu, stanowi podstawę do przyjmowania oraz rozpatrywania wniosków o udzielenie dofinansowania, z zastrzeżeniem ust. 4.
2. Wnioski o udzielenie dofinansowania składane są przez wnioskodawcę na obowiązującym w Narodowym Funduszu formularzu i w wymaganej formie. Nabór wniosków odbywa się w trybie konkursowym lub w trybie ciągłym.
3. Podstawą udzielenia dofinansowania nie mogą być wnioski:
 - 1) złożone przez podmioty, którym Narodowy Fundusz wypowiedział lub rozwiązał - za wyjątkiem rozwiązania za porozumieniem stron, umowę o dofinansowanie z przyczyn leżących po stronie beneficjenta w ciągu ostatnich trzech lat, licząc od dnia rozwiązania umowy;
 - 2) złożone przez wnioskodawcę niewywiązującego się ze spoczywających na nim zobowiązań publicznoprawnych na rzecz Narodowego Funduszu, bądź innych właściwych organów lub podmiotów, a także zobowiązań cywilnoprawnych w stosunku do Narodowego Funduszu;

- 3) na dofinansowanie przedsięwzięcia, którego realizacja została zakończona przed dniem złożenia wniosku. Nie dotyczy przedsięwzięć związanych ze wsparciem technologii zweryfikowanych w ramach Systemu Weryfikacji Technologii Środowiskowych ETV.
4. W przypadku, gdy przepisy prawa powszechnie obowiązującego wskazują podmiot, przedsięwzięcie lub zadanie oraz Narodowy Fundusz jako podmiot finansujący, postanowień ust. 1 - 3 można nie stosować.
5. Narodowy Fundusz może udzielić promesy, również przed ogłoszeniem naboru, o ile może się to przyczynić do zwiększenia efektywności wykorzystania środków lub zwiększenia liczby potencjalnych wnioskodawców.

§ 3

Udzielenie dofinansowania

1. O udzielenie dofinansowania ze środków Narodowego Funduszu, mogą ubiegać się podmioty podejmujące realizację przedsięwzięć określonych w Ustawie i programach priorytetowych, z zastrzeżeniem § 2 ust. 4. Szczegółowy wykaz podmiotów określa Zarząd Narodowego Funduszu w danym programie priorytetowym, z uwzględnieniem zróżnicowania dziedzin ochrony środowiska i gospodarki wodnej, charakteru i wielkości przedsięwzięć.
2. O udzieleniu dofinansowania oraz jego warunkach decyduje Zarząd Narodowego Funduszu, biorąc pod uwagę w szczególności planowany efekt ekologiczny lub rzeczowy (traktowany jako równoznaczny z efektem ekologicznym, gdy odrębnego efektu ekologicznego nie można określić), efektywność kosztową oraz zabezpieczenie zwrotu przyznanego dofinansowania, z zastrzeżeniem, że udzielenie pożyczki lub dotacji, których wartość jednostkowa przekracza równowartość odpowiednio kwoty 1 000 000 euro lub 500 000 euro, wymaga zatwierdzenia wniosku Zarządu Narodowego Funduszu o udzielenie dofinansowania przez Radę Nadzorczą Narodowego Funduszu.
3. Przy podejmowaniu uchwały o dofinansowaniu, do przeliczenia kwoty dofinansowania udzielanego przez Narodowy Fundusz, stanowiącego równowartość w złotych, stosuje się średni kurs ogłaszany przez Narodowy Bank Polski, obowiązujący w ostatnim dniu roboczym miesiąca poprzedzającego miesiąc podjęcia przez Zarząd Narodowego Funduszu uchwały o dofinansowaniu, chyba że odrębne przepisy lub właściwe procedury dla danego dofinansowania stanowią inaczej.
4. Zarząd Narodowego Funduszu może postanowić o sfinansowaniu kosztów przedsięwzięcia powstałych przed dniem podjęcia uchwały:
 - 1) o udzieleniu dofinansowania;
 - 2) o umorzeniu części kwoty pożyczki.
5. Udzielenie dofinansowania następuje w dniu zawarcia umowy cywilnoprawnej.
6. Możliwe jest udzielenie na to samo przedsięwzięcie pożyczki oraz dotacji. W takim przypadku suma udzielonego dofinansowania w formie pożyczki oraz dotacji nie może przekroczyć 100% wartości kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia. § 6 ust. 15 stosuje się odpowiednio.

§ 4

Wypłata i rozliczanie dofinansowania

1. Warunki wypłaty i rozliczania dofinansowania określa umowa, o której mowa w § 3 ust. 5.
2. Wypłata środków następuje po przedstawieniu dokumentów potwierdzających poniesione przez beneficjenta koszty przedsięwzięcia, z zastrzeżeniem ust. 3, chyba, że przepisy odrębne stanowią inaczej.
3. Zarząd Narodowego Funduszu może postanowić o wypłacie kwoty dofinansowania lub jej części w formie zaliczki pod warunkiem, że zostaną spełnione łącznie poniższe przesłanki:
 - 1) beneficjent otworzy wyodrębniony rachunek bankowy, na który będą przekazywane środki z zaliczki;
 - 2) z rachunku bankowego nie będą zrefundowane wydatki poniesione przez Beneficjenta na realizację Przedsięwzięcia przed dniem otrzymania zaliczki z NFOŚiGW;
 - 3) beneficjent rozliczy pożytki, na warunkach określonych w umowie, przez które należy rozumieć:
 - a) w przypadku umów pożyczek – kwotę powstałą z różnic, pomiędzy kwotą odsetek z oprocentowania terminowych depozytów bankowych utworzonych z kwot otrzymanych, a niewydatkowanych zaliczek, które to odsetki beneficjent uzyskał lub powinien był uzyskać działając starannie, bez pokrzywdzenia Narodowego Funduszu, a kwotą odsetek, naliczonych przez beneficjenta od kwoty niewydatkowanej zaliczki, zgodnie z oprocentowaniem określonym w umowie pożyczki;
 - b) w przypadku umów dotacji – kwotę odsetek z oprocentowania terminowych depozytów bankowych utworzonych z kwot otrzymanych, a niewydatkowanych zaliczek, które to odsetki beneficjent uzyskał lub powinien był uzyskać działając starannie, bez pokrzywdzenia Narodowego Funduszu.

Rozdział 2

Formy i warunki dofinansowania

§ 5

Formy dofinansowania

1. Dofinansowanie działalności, o której mowa w § 1, odbywa się przez:
 - 1) udzielanie oprocentowanej pożyczki, w tym pożyczki przeznaczonej na zachowanie płynności finansowej przedsięwzięć współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej;
 - 2) udzielanie dotacji.
2. Narodowy Fundusz stosuje również inne formy wsparcia określone w Ustawie.

§ 6

Pożyczka

1. Pożyczka może być udzielona na okres nie dłuższy niż 15 lat, liczony od daty pierwszej planowanej wypłaty transzy pożyczki do daty spłaty ostatniej raty, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. W uzasadnionych przypadkach wynikających ze specyfiki przedsięwzięcia lub beneficjenta, okres finansowania przedsięwzięcia w formie pożyczki, o którym mowa w ust. 1, może być inny, jednak nie dłuższy niż 25 lat.
3. Oprocentowanie pożyczki może być stałe lub zmienne. Oprocentowanie nie może być niższe niż 1%. Oprocentowanie zmienne oparte jest na stawce WIBOR 3M, przy czym ustalając oprocentowanie, stawka WIBOR 3M może być korygowana w zakresie od minus 100 punktów bazowych do plus 500 punktów bazowych.
4. Pożyczka może być również udzielana z oprocentowaniem opartym na stopie referencyjnej ustalonej zgodnie z Komunikatem Komisji Europejskiej w sprawie zmiany metody ustalania stóp referencyjnych i dyskontowych (Dz. Urz. UE C 14 z 19.01.2008 r. str. 6), z zastrzeżeniem ust. 4a – 4c.
 - 4a. Dla wnioskodawcy będącego spółką nowoutworzoną lub specjalnego przeznaczenia, dla której nie można określić ratingu na podstawie danych finansowych dotyczących jej dotychczasowej działalności, może być zastosowane oprocentowanie wynikające z ratingu, o którym mowa w Komunikacie, o jedną kategorię niższego od kategorii ratingu właściwego dla podmiotu dominującego, o ile podmiot dominujący wobec wnioskodawcy udziela pełnej, bezwarunkowej i płatnej na pierwsze żądanie gwarancji spłaty pożyczki.
 - 4b. W sytuacji gdy wnioskodawca jest spółką nowoutworzoną lub specjalnego przeznaczenia, utworzoną przez kilka podmiotów, wówczas rating dla wnioskodawcy może być ustalony na poziomie o jedną kategorię niżej od zaokrąglonej w dół średniej ważonej ratingu poszczególnych wspólników, o ile wspólnicy łącznie udzielają pełnej, bezwarunkowej i płatnej na pierwsze żądanie gwarancji spłaty pożyczki.
 - 4c. W przypadku ustalenia ratingu w sposób opisany w ust. 4a – 4b, może być wymagane dodatkowe zabezpieczenie zwrotu pożyczki.
5. Decyzję o rodzaju oraz wysokości oprocentowania podejmuje Zarząd Narodowego Funduszu, biorąc pod uwagę zróżnicowanie dziedzin ochrony środowiska i gospodarki wodnej, rodzaju beneficjenta, charakteru i wielkości przedsięwzięcia.
6. Wysokość oprocentowania, opartego na stawce WIBOR 3M, na dany kwartał roku kalendarzowego, ustala się na podstawie wysokości tej stawki z ostatniego dnia roboczego poprzedniego kwartału.
7. Przy udzielaniu pożyczki może być stosowana karencja w spłacie rat kapitałowych liczona od daty wypłaty ostatniej transzy pożyczki, lecz nie dłuższa niż 18 miesięcy od daty zakończenia realizacji przedsięwzięcia.
8. Karencji nie stosuje się do pożyczki przeznaczonej na zachowanie płynności finansowej przedsięwzięcia współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej.
9. Odsetki z tytułu oprocentowania spłacane są na bieżąco w okresach kwartalnych. Pierwsza spłata na koniec kwartału kalendarzowego, następującego po kwartale, w którym wypłacono pierwszą transzę środków.

10. Pożyczka, z zastrzeżeniem ust. 16, może być częściowo umorzona pod warunkiem:
- 1) wykonania przedsięwzięcia i osiągnięcia efektu ekologicznego, w terminach nie późniejszych i w zakresach nie mniejszych niż określonych w dniu zawarcia umowy o dofinansowanie;
 - 2) wywiązywania się przez beneficjenta, zgodnie z odrębnymi przepisami, z obowiązku uiszczania opłat i kar stanowiących przychody Narodowego Funduszu oraz z innych zobowiązań wobec Narodowego Funduszu, w okresie 3 lat poprzedzających złożenie wniosku o umorzenie części pożyczki;
 - 3) złożenia przez beneficjenta wniosku na formularzu obowiązującym w Narodowym Funduszu, po spłacie zgodnie z ustalonym w umowie harmonogramem 75% wypłaconej kwoty pożyczki;
 - 4) potwierdzenia zachowania trwałości przedsięwzięcia zgodnie z zawartą z beneficjentem umową pożyczki, jeżeli warunek dotyczący trwałości został wskazany w umowie;
 - 5) niezalegania na dzień umorzenia w stosunku do Narodowego Funduszu z tytułu spłat rat kapitałowych, odsetek oraz innych wymagalnych należności wynikających z umowy o dofinansowanie.
11. Pożyczka może być umorzona w wysokości do 10% wypłaconej kwoty pożyczki, lecz nie więcej niż 1 milion złotych, z zastrzeżeniem ust. 16.
12. Umorzeniu podlegają ostatnie raty spłaty pożyczki.
13. W przypadku korzystania przez beneficjenta z dofinansowania ze środków Narodowego Funduszu na to samo przedsięwzięcie w formie pożyczki i dotacji, kwota maksymalnego dopuszczalnego umorzenia podlega zmniejszeniu o kwotę udzielonej dotacji.
14. Zarząd ustalając warunki dofinansowania w umowie pożyczki, określa wysokość umorzenia i pozostałe warunki, na jakich będzie możliwe częściowe umorzenie pożyczki lub też wskazuje jego brak, przy uwzględnieniu Zasad udzielania dofinansowania obowiązujących:
- 1) w dacie złożenia wniosku o dofinansowanie – w przypadku trybu naboru ciągłego;
 - 2) w dacie ogłoszenia konkursu na stronie internetowej Narodowego Funduszu – w przypadku naboru w trybie konkursowym.
15. W przypadku opóźnień w spłacie rat kapitałowych lub odsetek, Zarząd może postanowić o zmniejszeniu wysokości kwoty przypadającej do umorzenia o:
- 1) 0,1 % wypłaconej kwoty pożyczki za każdy dzień opóźnienia w spłacie rat kapitałowych;
 - 2) kwotę odsetek, które wpłynęły na konto Narodowego Funduszu po upływie terminu.
16. W przypadku, gdy wysokość i inne warunki częściowego umorzenia pożyczki zostały określone przez Zarząd Narodowego Funduszu bezpośrednio w umowie bądź w odrębnych przepisach powszechnie obowiązujących, umorzenia dokonuje się zgodnie z tymi warunkami.

17. Nie podlegają umorzeniu:

- 1) kwoty pożyczek, o których umorzenie beneficjent wystąpił po ich spłacie;
- 2) pożyczki przeznaczone na zachowanie płynności finansowej przedsięwzięcia współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej;
- 3) pożyczki udzielane w ramach umowy konsorcjum;
- 4) pożyczki wypłacone beneficjentom, którym udzielono dofinansowania na to samo przedsięwzięcie ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej lub ze środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi.

18. Przez to samo przedsięwzięcie, o którym mowa w ust. 13 oraz ust. 17 pkt 4, rozumie się przedsięwzięcie dofinansowane pożyczką z Narodowego Funduszu, którego co najmniej jeden element określony w harmonogramie rzeczowo-finansowym i uwzględniony w kosztach kwalifikowanych został dofinansowany odpowiednio:

- z dotacji, w przypadku określonym w ust. 13,

albo

- ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej lub ze środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi, w przypadku określonym w ust. 17 pkt 4.

§ 7

Dotacja

1. Dotacja może być wypłacana w okresie nie dłuższym niż 10 lat od dnia zawarcia umowy o dofinansowanie, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Dotacja w formie dopłaty do ceny wykupu obligacji udzielana jest na okres nie dłuższy niż 10 lat, licząc od daty emisji pierwszej serii obligacji.
3. Rozliczenie dotacji następuje w terminie i na warunkach określonych umową, o której mowa w § 3 ust. 5.

Rozdział 3

Przepisy końcowe

§ 8

Postanowienia końcowe

1. Do uchwał w sprawie warunków udzielenia dofinansowania oraz do postanowień umowy zawieranej na ich podstawie, a także zmian tych warunków i postanowień, stosuje się, z zastrzeżeniem ust. 4, Zasady udzielania dofinansowania obowiązujące:
 - 1) w dacie złożenia wniosku o dofinansowanie – w przypadku trybu naboru ciągłego;
 - 2) w dacie ogłoszenia konkursu na stronie internetowej Narodowego Funduszu – w przypadku naboru w trybie konkursowym;

chyba, że regulamin naboru lub inne procedury naboru, lub przepisy wprowadzające dany program priorytetowy stanowią inaczej.

2. W przypadku umów pożyczek zawartych na podstawie naborów ogłoszonych po 30 czerwca 2016 r., na wniosek beneficjenta, Zarząd może wyrazić zgodę na określenie w tych umowach wysokości umorzenia i pozostałych warunków, na jakich możliwe będzie częściowe umorzenie pożyczki, zgodnie z § 6 ust. 14, z zastrzeżeniem zgodności z przepisami pomocy publicznej.
3. Zasady mają zastosowanie do podejmowanych w czasie ich obowiązywania uchwał w sprawie umorzenia części pożyczki, z zastrzeżeniem § 6 ust. 16 i ust. 4 - 7 poniżej.
4. W przypadku umów pożyczek, zawartych przed 1 stycznia 2009 r., które przewidują możliwość umorzenia, po spłacie 50% pożyczki, dopuszczalne jest częściowe jej umorzenie, z uwzględnieniem § 6 ust. 10 - 18, w wysokości do 10% wypłaconej kwoty pożyczki, lecz nie więcej niż 1 milion złotych.
5. W przypadku umów, o których mowa w ust. 4 powyżej, na wniosek beneficjenta, Zarząd Narodowego Funduszu może postanowić o zastosowaniu Zasad obowiązujących w dacie podejmowania uchwały w sprawie umorzenia pożyczki, o ile zastosowanie tych zasad będzie korzystniejsze dla beneficjenta.
6. W przypadku, gdy umorzenie pożyczki, o której mowa w ust. 4, będzie stanowiło pomoc publiczną inną niż pomoc *de minimis*, warunkiem jego udzielenia jest zawarcie umowy w sprawie przeznaczenia umorzonej kwoty na nowe przedsięwzięcie ekologiczne.
7. Jeżeli program priorytetowy, na podstawie którego udzielono pożyczkę kościołowi, kościelnej osobie prawnej albo związkowi wyznaniowemu, nie przewidywał możliwości jej umorzenia, Zarząd Narodowego Funduszu, na wniosek beneficjenta, może umorzyć pożyczkę w wysokości do 70%, pod warunkiem:
 - 1) terminowego wykonania przedsięwzięcia i osiągnięcia planowanych efektów;
 - 2) wywiązywania się przez beneficjenta, zgodnie z odrębnymi przepisami, z obowiązku uiszczania opłat i kar stanowiących przychody Narodowego Funduszu oraz innych zobowiązań wobec Narodowego Funduszu, w okresie 3 lat poprzedzających złożenie wniosku o umorzenie części pożyczki;
 - 3) złożenia przez beneficjenta wniosku na formularzu, obowiązującym w Narodowym Funduszu;
 - 4) niezalegania na dzień umorzenia w stosunku do Narodowego Funduszu z tytułu spłat rat kapitałowych, odsetek oraz innych wymagalnych należności wynikających z umowy o dofinansowanie.
8. W przypadku, o którym mowa w ust. 7, umorzeniu podlegają ostatnie raty spłaty pożyczki, z zastrzeżeniem, iż nie podlega umorzeniu kwota pożyczki, o której umorzenie beneficjent wystąpił po jej spłacie.